

USAID Harnessing BiH Diaspora for Economic Development Activity

I. POZIV za dostavljanje zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava koje dodjeljuje *Bosnian Diaspora Marketplace* fond

Objavljeno 25. augusta 2017. god.

Opis programa

Poziv za dostavljanje zahtjeva (RFA) za dodjelu bespovratnih sredstava namijenjen je za podršku slijedećih ciljeva putem Bosnian Diaspora Marketplace (BDM):

Cilj projekta "**Podrška investiranju dijaspore u BiH**" jeste potaći ekonomski doprinos dijaspore BiH socioekonomskom razvoju zemlje. Bosnia Diaspora Marketplace (dalje u tekstu: "BDM") je Konkurs za izradu poslovnog plana posredstvom Fonda za bespovratna sredstva BDM, namijenjen stvaranju novih mogućnosti za zapošljavanje građana BiH putem povećanja investicija dijaspore. BDM za cilj ima pružiti podršku za najmanje 70 malih i srednjih preduzeća u ranoj fazi razvoja, koja sarađuju sa dijasporom po utvrđenim kriterijima, te kreirati 250 novih radnih mjesta u potpomognutim preduzećima. Pored toga, očekuje se da će ova bespovratna sredstva doprinijeti porastu direktnih investicija dijaspore za najmanje 2 miliona USD, a u skladu s indikatorima utvrđenim za određivanje kvalitativnih uticaja kao što su doprinosi kroz novčane doznake, transfer znanja iz dijaspore, uvođenje novih tehnologija i slično, te poticanje preusmjerenja dijela transfera novčanih doznaka prema ulaganjima i razvoju preduzeća.

Opšte informacije

Više od 2 miliona ljudi iz Bosne i Hercegovine (BiH) živi izvan zemlje. BiH dijaspora je uglavnom dobro integrirana i u boljem položaju od drugih migrantskih zajednica u zemljama u kojima živi, s velikim potencijalom i spremnosti da doprinese razvoju BiH. Tome svjedoči i značajan iznos novčanih doznaka iz dijaspore, koji se trenutno procjenjuje na 14% BDP-a BiH, što znatno prelazi priliv direktnih stranih investicija u zemlju.

BDM je Konkurs za izradu poslovnog plana, koji za cilj ima da podrži poduzetnički duh i resurse dijaspore BiH, kao i mala i srednja preduzeća u BiH, putem bespovratnih sredstava BDM fonda. Pristupanjem zahtjevima za bespovratna sredstva kao investicijama, BDM će nastojati podržati finansijski održiva preduzeća iz BiH koja imaju potencijal proširiti svoje poslovanje i zaposliti nove zaposlenike. Odluke o dodjeli bespovratnih sredstava biće donesene na strukturiran način, uz angažman investitora iz dijaspore i osigurave poticaje za investicije iz dijaspore. Ova sredstva će olakšati mobilizaciju kapitala dijaspore u nedovoljno finansirana mala i srednja preduzeća s potencijalom visokog rasta, što će dovesti do kreiranja novih radnih mjesta u različitim sektorima.

Ukupna vrijednost BDM fonda je 1 milion USD. Iznos bespovratnih sredstava se obično kreće od 15.000 do 50.000 KM. Prijave za dodjelu sredstava koje budu prelazile iznos od 65.000 KM neće biti razmatrane.

a) Fokus područja za razmatranje

Bespovratna sredstva će biti dodijeljena za aktivnosti koje najviše mogu doprinijeti ukupnom učinku na: kreiranje novih radnih mjesta, povećanje direktnih investicija dijasporne, uspostavljanje i/ili jačanje partnerstava malih i srednjih preduzeća u BiH s dijasporom, prenos znanja iz dijasporne, istraživanja novih tržišta, mentorstva, poslovno umrežavanje i jačanje veza između nauke, tehnologije i privrede, te korištenje ostalih finansijskih i nefinansijskih doprinosa ekonomskom razvoju BiH.

Potiče se učešće žena investitora iz dijasporne i/ili poduzetnica.

U zahtjevima za bespovratna sredstva neophodno je navesti planirane rezultate predloženih aktivnosti i objasniti kako i u kojem obimu se očekuje da će one stvoriti ostvarive rezultate poslovnih ciljeva.

b) Očekivani rezultati:

- Kreiranje novih radnih mjesta
- Investicije dijasporne
- Uvođenje novih proizvoda i/ili usluga na BiH i druga tržišta

c) Ciljani sektori

BDM će posebno podržati prijedloge za poslovna ulaganja u "proizvodne sektore", uključujući: poljoprivredu, energiju, turizam, metalni sektor, drvni sektor i informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT). Prijave iz drugih sektora će biti razmatrane ovisno o njihovom potencijalu za kreiranje željenih rezultata u pogledu ulaganja dijasporne i stvaranja novih radnih mjesta.

d) Predviđeni datumi otvaranja i zatvaranja Poziva:

Poziv će biti otvoren 25. augusta 2017. godine u 12.00 sati, a zatvoren 30. septembra 2017. u 17.00 sati.

Svi podnosioci zahtjeva, i oni čiji zahtjevi budu prihvaćeni nakon inicijalnog razmatranja, kao i oni čiji zahtjevi budu odbijeni, biće obaviješteni o ishodu do 30. oktobra 2017. Podnosioci čiji zahtjevi budu prihvaćeni nakon inicijalnog razmatranja biće obaviješteni da „ulaze u drugi krug ciklusa“ i po potrebi će biti dužni pružiti dodatne informacije ili pojašnjenja za dalje učešće u Konkursu za izradu poslovnog plana.

S ciljem adekvatnog informisanja o Pozivu, planirani su informativni sastanci kako slijedi:

Datum	Grad	Adresa	Za više informacija kontaktirajte Ured projekta "Podrška investiranju dijasporne u BiH":
11.septembar 2017	Sarajevo	Hotel Bosnia, Kulovica 9, Sarajevo u 15 časova	grants@diasporainvest.ba
15.septembar 2017	Banja Luka	Hotel Bosna, Kralja Petra I Karađorđevića 97, Banja Luka u 11,30	grants@diasporainvest.ba
19.septembar 2017	Mostar	Hotel Mostar, Ulica Kneza Domagoja, Mostar u 11 sati	grants@diasporainvest.ba

Pravo na prijavu na Poziv za dodjelu bespovratnih sredstava

Bosnian Diaspora Marketplace (BDM) usmjeren je na podršku novih ili proširenju poslovanja postojećih preduzeća povezanih s dijasporom, osnovanim tri godine prije objave Poziva za dostavljanje zahtjeva.

Podnositelji zahtjeva za Bosnian Diaspora Marketplace fond moraju ispuniti nekoliko kriterija kako bi njihovi zahtjevi bili odobreni za finansiranje. Ti kriteriji podrazumijevaju:

1. **Pravni status:** Fond za bespovratna sredstva otvoren je za mikro, mala i srednja preduzeća (MSP)* osnovana u Bosni i Hercegovini. Preduzeća koja još nisu završila postupak osnivanja mogu učestvovati u Pozivu, pod uslovom da registraciju okončaju prije završnog kruga odabira.
2. **Starost preduzeća:** Mikro, mala i srednja preduzeća (MSP), podnositelji zahtjeva, moraju imati status startupa ili preduzeća osnovanog najviše tri godine (0 - 3 godina starosti) prije datuma objave Poziva za dostavljanje zahtjeva.
3. **Veza sa dijasporom:** Mikro, mala i srednja preduzeća (MSP), podnositelji zahtjeva, moraju imati uspostavljenu vezu sa članom dijaspore koju mogu i dokazati. Ova veza se može dokazati kroz:
  - (i) **najmanje 25% vlasničkog udjela člana dijaspore u mikro, malom ili srednjem preduzeću,** bilo direktno kao pojedinac ili preko preduzeća u većinskom vlasništvu člana dijaspore. Vlasnički udio člana dijaspore mora biti dokaziv kroz važeći ugovor, akt osnivanja i/ili ispis iz registra o osnivanju preduzeća; i/ili
  - (ii) **dokazivo partnerstvo s članom dijaspore.** Partnerstvo se mora potkrijepiti dokazom vlasničkog odnosa, trgovinskim i/ili ugovornim odnosom, zajedničkim poduhvatom ili drugim pravnim odnosom kao prihvatljivim oblicima nefinansijskih doprinosa poslovnom prijedlogu.

Član dijaspore definiše se kao iseljenik/ci i njihovi potomci koji žive izvan zemlje rođenja ili porijekla, bilo na privremenoj ili trajnoj osnovi, ali i dalje imaju značajne veze sa zemljama porijekla. Status člana dijaspore mora biti dokazan važećim dokumentom koji ukazuje na prebivalište izvan BiH sa ukupnim trajanjem od najmanje tri godine. Osoba se također može smatrati članom dijaspore ako se vratila u Bosnu i Hercegovinu i ima trajno prebivalište u BiH unutar tri godine prije datuma kada je podnesen zahtjev. Ova osoba dužna je dokazati važećim dokumentima da je imala kontinuirani boravak u inostranstvu u trajanju od tri godine.

Finansiranje i podjela troškova

Podnositelji zahtjeva za bespovratna sredstva biće dužni da zahtjev podupru vlastitim doprinosom za finansiranje, i to najmanje u odnosu od 1: 1. To znači da doprinos BDM-a ne može premašiti 50% cjelokupnog finansiranja neophodnog za implementaciju poslovnog prijedloga predloženog u zahtjevu za dodjelu sredstava. Udio doprinosa podnositelja zahtjeva za finansiranje može biti najmanje 50% u gotovini, a preostalih 50% može se osigurati kao nefinansijski doprinos podnositelja zahtjeva. Podnositelji zahtjeva koji osiguraju veći udio vlastitog finansiranja (kako u pogledu ukupnog udjela u prijedlogu poslovanja, tako i u pogledu udjela gotovine i nefinansijskog doprinosa) imaće prednost u postupku evaluacije.

Period implementacije poslovnog prijedloga

Period implementacije poslovnih prijedloga može obuhvatiti maksimalno 12 mjeseci (jednu godinu), ili kraći period, koji se predstavlja kroz planirane aktivnosti i rezultate navedene u zahtjevu za dodjelu bespovratnih sredstava.

---

* MSP definisana su brojem zaposlenih i ukupnim prometom ili ukupnom bilansom, prema čemu: (i) mikro preduzeća imaju manje od 10 zaposlenika i manje ili ukupno 2 miliona eura prometa ili ukupne bilanse, (ii) mala preduzeća imaju između 10 i 49 zaposlenika i manje ili ukupno 10 miliona eura prometa ili ukupne bilanse, i (iii) srednja preduzeća imaju između 50 i 249 zaposlenika i 50 miliona eura prometa ili ukupne bilanse.

Ograničenja

BDM neće odobriti bespovratna sredstva za poslovne prijedloge koji dovode do narušavanja tržišta, niti će se dodijeljena bespovratna sredstva moći koristiti za sljedeće:

- Troškove organizacije ceremonija, zabava, proslava ili "reprezentacija".
- Kupovinu robe koja podliježe ograničenjima, kao što su: poljoprivredna roba, motorna vozila, uključujući motocikle, lijekovi, medicinska oprema, proizvodi za kontracepciju, korištena oprema (bez prethodnog odobrenja projekta „Podrške investiranju dijaspora u BiH“), koja podliježe ograničenjima, ili zabranjena roba, u skladu sa propisima USAID-a, uključujući, ali bez ograničenja na sljedeće: oprema i usluge za abortus, luksuzne robe, itd.
- Alkoholna pića.
- Kupovinu dobara ili usluga koja podliježu ograničenjima ili su zabranjena, u skladu sa propisima USAID-a, prema izvoru ili zemlji porijekla (Laos, Kuba, Iran, Sjeverna Koreja, (Sjeverni) Sudan i Sirija) takvih dobara ili usluga.
- Prethodne obaveze i/ili dugovanja, novčane kazne i kazne nametnute dobitniku bespovratnih sredstava.
- Donacije.

Zahtjevi neće biti razmatrani ukoliko ih podnesu dole navedni subjekti, ili drugi subjekti u partnerstvu sa:

- Neprofitnim organizacijama, državnim institucijama (nacionalne, regionalne ili lokalne).
- Zaposlenicima, ugovaračima ili članovima porodica sponzora koji učestvuju u Pozivu (USAID, itd.).
- Učesnicima Odbora za razmatranje i evaluaciju (REC), pružateljima tehničke podrške (TA) i konsultantskih usluga koje finansira Projekat.
- Subjekti navedeni kao Stranke koje imaju zabranu učešća u Programima Federalne nabavke ili Programima podrške koji ne podrazumijevaju nabavke.

Podnositelji zahtjeva mogu podnijeti samo jedan zahtjev na otvoreni Poziv. Svi prijedlozi sadržani u zahtjevu za dodjelu bespovratnih sredstava moraju poticati dobre ekološke prakse.

Proces podnošenja zahtjeva

Zainteresovani za prijavu na Poziv BDM-a za dodjelu bespovratnih sredstava moraju podnijeti zahtjev, na engleskom ili na jezicima BiH. Popunjen obrazac treba dostaviti u elektronskoj i printanoj formi. Elektronsku prijavu treba dostaviti Uredu USAID projekta „Podrška investiranju dijaspora u BiH“ na grants@diasporainvest.ba. Printani obrazac treba poslati putem preporučene pošte na:

USAID Diaspora Invest,
Mjedenica 52,
71000 Sarajevo,
Bosna i Hercegovina

Koverta treba sadržavati sljedeće podatke:

- gore navedenu adresu za podnošenje zahtjeva;
- Referentni kod Poziva za dostavljanje zahtjeva na koji se podnositelj prijavljuje, npr: **“BDM RFA No. XX/XXXX”**,
- Naznaku "Prijava za BDM. Ne otvarati prije prve evaluacije".

Zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava treba dopuniti prapatnim dokumentima i certifikatima, kako slijedi:

- Kopija radne dozvole, dozvole boravka, lične karte, pasoša/vize ili drugog oblika identifikacije kojim se potvrđuje status člana dijaspora;
- Pojedinci koji su trenutno stanovnici ili firma registrovana u BiH mogu biti podnositelji zahtjeva, ukoliko je moguće dokazati status člana dijaspora;
- Potpisana izjava kojom se potvrđuje status člana dijaspora;

- Obavezni certifikati/potvrde;
- Bilans stanja i bilans uspjeha firme za prethodne tri godine, ako je firma postojala u tom razdoblju;
- Izvod iz sudskog registra/registra privrednih subjekata, koji sadrži datum prve registracije, imena osnivača i dioničara;
- Detaljan budžet;
- Plan brendiranja i označavanja.

Napominjemo da zahtjevi za dodjelu bespovratnih sredstava i prpratni dokumenti moraju biti potpisani i dostavljeni na naznačenu adresu do datuma navedenog u ovom Pozivu. Nepotpune prijave biće odbačene.

BDM će, po primitku zahtjeva za bespovratna sredstva, potvrditi primitak istih i označiti ih svojim prijavnim brojevima.

BDM će prvenstveno podržati aktivnosti podnesene kao odgovor na otvoreni Poziv za dostavljanje zahtjeva.

Podnositelji zahtjeva čiji prijedlozi budu ocijenjeni kao uspješni biće obaviješteni o prelasku "u drugi krug ciklusa". Drugi krug odabira podrazumijeva evaluaciju Stručne komisije. Poslovne prijedloge koji budu odabrani kao finalisti pregledat će članovi Stručne komisije, ugledni poslovni stručnjaci i stručnjaci iz oblasti razvoja iz USAID-a, partnera BDM-a, drugih razvojnih institucija i lidera iz dijaspore. Nakon primitka pismene obavijesti, podnositelji zahtjeva pripremiće kratku prezentaciju i predstaviti ideju za konačno razmatranje. Svaka prezentacija trajaće najduže 15 minuta.

Kontakt informacije

Dotatna pitanja možete proslijediti Uredu projekta „Podrška investiranju dijaspore u BiH“. Pitanja se podnose u pisanoj formi do 10. septembra 2017. godine, a svi odgovori će biti dostupni i objavljeni na web stranici projekta do 20. septembra 2017. godine. Pitanja se podnose na info@diasporainvest.ba (molimo navedite "BDM Grant Question" u predmetu e-mail poruke).

Kriteriji za dodjelu bespovratnih sredstava

Pri odabiru prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava biće razmatrani sljedeći ključni kriteriji:

(i) Tehnički kriteriji

- **Poslovni prijedlog (35%):** Poslovni prijedlog mora prikazati dobro osmišljenu ideju i model koji ima potencijal da bude profitabilan, održiv i da potiče ekonomski razvoj, te jasno demonstrati investiranje i/ili učešće dijaspore. Uspješni prijedlozi jasno će artikulirati kako je predloženi proizvod, usluga ili poslovni model bolji od postojećih i kako dati poslovni prijedlog može poboljšati ili unaprijediti poslovanje i zajednicu.
- **Aktivnosti i rezultati (20%):** Prijedlozi moraju prikazati sposobnost postizanja ostvarivih rezultata u smislu poboljšanja poslovanja i ekonomskog razvoja tokom razdoblja korištenja bespovratnih sredstava i duže. Također, prijedlozi trebaju pružiti informacije o postojećim poslovnim aktivnostima u BiH, ukoliko ih ima. Pored toga, prijedlozi trebaju definirati relevantne indikatore ishoda i ciljeva kao što su proizvodnja, prodaja, kreiranje direktnih i indirektnih radnih mjesta, povećanje plata, pristup informacijama itd.
- **Upravljački kapacitet (20%):** Prijedlozi moraju dokazati sposobnosti tima da uspješno implementira i poveća poslovanje u lokalnom kontekstu, i što je najvažnije, provede određenu ključnu aktivnost navedenu u prijedlogu podnesenom BDM-u. Dokazi, u ovom smislu, podrazumijevaju informacije o sastavu tima, relevantnim kvalifikacijama i postignutim uspjehom članova tima, te vrstama upravljačkih sistema (finansijskih i drugih) podnositelja zahtjeva. Prijedlozi moraju prikazati sposobnost podnositelja zahtjeva da odgovori na traženi iznos postojećim resursima u smislu poslovnih operacija, finansiranja, stručnosti i umrežavanja. Prijedlozi bi također trebali opisati obim i vrstu odnosa između člana dijaspore i lokalnog/ih poduzetnika/firme, te obrazložiti upotrebu vanjskih resursa.

(ii) Isplativost i realna opravdanost troškova

- Finansijska održivost, finansiranje i vlastito učešće podnosioca zahtjeva (25%): Podneseni zahtjev mora sadržavati finansijski poslovni model koji realno odgovara lokalnom kontekstu/tržištu u kratkoročnom i srednjoročnom razdoblju, kao i strategiju dugoročne održivosti. Prijedlozi moraju opisati kako će se sredstva koristiti, te prikazati doprinos podnosioca zahtjeva u odnosu na iznos koji se traži od BDM-a, i to najmanje u omjeru jedan naprama jedan. Prednost će imati prijedlozi koji budu nudili veći omjer u korist vlastitog učešća. Najmanje 50% odgovarajućeg doprinosa mora biti u obliku novčanog doprinosa. Osim novčanih doprinosa, resursi kao što su znanje i praksa, kao i drugi nefinansijski instrumenti također su vrijedni doprinosi, ali moraju biti dokumentirani i dokazivi.

(iii) Ostali kriteriji

- Adekvatnost Plana brendiranja i označavanja
- Obzir prema rodnim pitanjima, pitanjima mladih, manjina i drugim međusektorskim pitanjima
- Odgovor na okolišna pitanja, ako su relevantna.

Prednost će imati prijedlozi koji budu sadržavali sljedeće:

- 1) Veći iznos sufinansiranja podnosioca zahtjeva u odnosu na tražena bespovratna sredstva i veći iznos sufinansiranja u gotovini u odnosu na doprinos u nefinansijskim sredstvima podnosioca zahtjeva.
- 2) Kreiranje većeg broja radnih mjesta - napominjemo da se nova radna mjesta definiraju kao osobe koje su potpuno zaposlene od strane podnosioca zahtjeva, što bi se dokumentiralo putem službenih evidencija o zapošljavanju nakon korištenja bespovratnih sredstava.
- 3) Veći iznos direktne investicije dijaspore.

Dostupnost bespovratnih sredstava i druga pitanja

Objavlivanje ovog Poziva (RFA) ne predstavlja obavezu projekta „Podrška investiranju dijaspore u BiH“, USAID-a, Vlade Sjedinjenih Američkih Država ili Financial Markets International, Inc (FMI) kao ugovarača da dodijeli bespovratna sredstva, niti obvezuje USAID, Vladu SAD-a ili FMI da plaća troškove koji nastanu u procesu pripreme i dostavljanja zahtjeva za dodjelu sredstava BDM-a.

Projekat „Podrška investiranju dijaspore u BiH“ zadržava pravo da finansira sve ili nijedan podneseni zahtjev, produži ili skрати rok za dospijće zahtjeva, te da dodijeli sredstva prema revidiranom rasporedu. Dodijeljena sredstva biće podložna raspoloživosti sredstava Fonda.

Za dodatne informacije ili pojašnjenja, podnosioci zahtjeva mogu pogledati Često postavljana pitanja (FAQ) na web stranici projekta „Podrška investiranju dijaspore u BiH“: www.diasporainvest.ba.

Prilog I: Ilustrativni primjeri prihvatljivih prijedloga

Primjer 1:

A je član BiH dijaspore koji živi u Njemačkoj i trenutno osniva novu firmu B u Bosni i Hercegovini za proizvodnju specijaliziranih industrijskih cijevi i klješta za savijanje cijevi za izvoz na njemačko i švicarsko tržište. Po osnivanju, firma B će zaposliti 17 radnika i zahtijevati ukupno 720.000 KM ulaganja u prvoj godini. A je podnio zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava BDM-u za troškove kupovine CNC stroja za savijanje cijevi. Ukupna vrijednost CNC stroja iznosi 112.000 KM, pri čemu se A prijavljuje za dodjelu sredstava BDM-a u iznosu od 35.000 KM, dok će preostalih 77.000 KM pokriti firma B nakon osnivanja. Zahtjev za dodjelu sredstava privremeno je odobren, s ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava koji je potpisan s firmom B nakon osnivanja.

Podnositelj zahtjeva		BDM	Postignuti ciljevi:
77.000 KM	Novčani doprinos	35.000	<ul style="list-style-type: none"> • Uspostavljena nova firma • Zaposleno 6 novih zaposlenika • Proizvodnja je potakla prodaju • Investiranje dijaspore u iznosu od 77.000
	Nefinansijski doprinos		
77.000	Ukupno	35.000	
112.000 KM			

Primjer 2:

Firma A je proizvođač rezervnih dijelova za automobile iz BiH s članom dijaspore kao većinskim vlasnikom. Osnovana je prije tri godine. Firma je upravo zaključila novi ugovor za izvoz u Italiju. U tu će svrhu firma zaposliti 6 novih zaposlenika i proširiti proizvodnu liniju. Firma A traži 35.000 KM od BDM-a za troškove kupovine potrebne opreme, dok će firma A učestvovati sa 70.000 KM u projektu. Od tih 70.000 KM, 52.500 KM će biti doprinos u gotovini za kupovinu opreme, a 17.500 KM će biti nefinansijski doprinos u obliku poreza, komunalnih usluga, radnih troškova i srodnih troškova.

Podnositelj zahtjeva		BDM	Postignuti ciljevi:
52.500	Novčani doprinos	35.000	<ul style="list-style-type: none"> • Zaposleno 6 novih zaposlenika • Unaprijeđena proizvodnja i povećana prodaja • Investiranje dijaspore u iznosu od 52.500
17.500	Nefinansijski doprinos		
70.000	Ukupno	35.000	
105.000 KM			

Primjer 3:

Firma A je IKT start-up registrovan u januaru 2017. godine. Firma je podnijela zahtjev BDM-u za podršku u iznosu od 15.000 KM za kupovinu potrebne opreme i licenci za uvođenje novog proizvoda. Firma A ima partnerski ugovor o prenosu znanja s preduzećem B u Belgiji, u vlasništvu člana BiH dijaspore. Ovaj ugovor podrazumijeva pružanje usluga prenosa znanja tokom 2017. godine od strane firme B, u vlasništvu člana BiH dijaspore. Ugovor je vrijedan 10.000 KM. Firma B i A uložice 10.000 KM u objekte (po 5.000 KM svaka) u gotovini.

Podnositelj zahtjeva		BDM	Postignuti ciljevi:
5.000	Novčani doprinos	15.000	<ul style="list-style-type: none"> • Zaposlena 2 nova zaposlenika • Uveden novi proizvod • Povećanje prodaje • Nova tržišta • Investiranje dijaspore u iznosu od 5.000
10.000	Nefinansijski doprinos		
5.000	Investicija dijaspore		
20.000	Ukupno	15.000	

35.000 KM

Primjer 4:

Firma BA je podružnica, kćerka firma, registrovana u BiH u 2016. godini. Firma je 75% u vlasništvu firme DE iz Njemačke. Preostalih 25% je u vlasništvu člana BiH dijaspore, koji je sedam godina radio za firmu DE i vratio se u BiH kako bi pomogao u osnivanju firme BA tokom protekle godine. Izrada rezervnih dijelova u BiH zahtjeva specifičan certifikat i implementaciju standarda kako bi izvezili proizvode u Njemačku. Implementacija standarda i troškovi certificiranja iznose 50.000 KM. Firma BA zatražila je podršku BDM-a u iznosu od 22.000 KM, a 28.000 KM će uložiti firma BA. Od tih 28.000 KM, 18.000 KM je u gotovini, a 10.000 KM će biti uloženo u vidu nefinansijskih troškova firme DE.

Podnositelj zahtjeva		BDM	Postignuti ciljevi:
18.000	Novčani doprinos	22.000	<ul style="list-style-type: none"> • Zaposlen 1 novi zaposlenik • Unapređeno poslovanje • Unapređena prodaja • Investiranje dijaspore u iznosu od 28.000
10.000	Nefinansijski doprinos		
28.000	Ukupno	22.000	
35.000 KM			

Primjer 5:

K je član dijaspore koji radi u Danskoj za firmu koja se bavi distribucijom namještaja. Obratio se firmi B u BiH, proizvođaču namještaja, sa zahtjevom za izvoz sofa koje proizvodi firma B na dansko tržište. Osoba K i firma B potpisali su ugovor o partnerstvu, i time definisali odredbe ugovora, kao što su: naknada za osobu K i trajanje posredništva, očekivanu prodaju firme B i ostale relevantne informacije. Ukupna vrijednost ovog ugovora iznosi 117.000 KM za 2017. godinu. Ovaj ugovor o partnerstvu prikazan je u zahtjevu za dodjelu sredstava BDM-a, kao udio investicije dijaspore, sa zahtjevom za iznos od 15.000 KM za troškove ambalaže za firmu B. Firma B će osigurati dodatnih 10.000 KM u gotovini za ambalažni materijal i nefinansijski doprinos od 10.000 KM kroz korištenje objekata firme i novih kalupa, te zaposlenje 2 nova zaposlenika.

Podnositelj zahtjeva		BDM	Postignuti ciljevi:
117.000	Ugovor o partnerstvu	15.000	<ul style="list-style-type: none"> • Zaposlena 2 nova zaposlenika • Povećanje prodaje • Prihod povezan s dijasporom u BiH u iznosu od 117.000
10.000	Novčani doprinos		
10.000	Nefinansijski doprinos		
137.000	Ukupno	15.000	
152.000 KM			

Prilog 2: Primjeri aktivnosti

U nastavku je dat spisak aktivnosti koje mogu biti uvrštene u poslovne prijedloge zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava. Podnositelj zahtjeva također može predložiti aktivnosti koje nisu obuhvaćene dole navedenim, sve dok postoji jasna veza kako će predložena aktivnost dovesti do postizanja ciljeva navedenih u Pozivu za dostavljanje zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava. BDM će podržati aktivnosti koje dovode do novih investicija i kreiranja novih radnih mjesta, novih ili poboljšanih proizvoda i usluga, poboljšanja poslovne prakse i boljeg pristupa tržištima, kao što su:

- Nabavka strojeva, opreme ili druge vrste stalnih sredstava za pokretanje nove ili poboljšanje postojeće proizvodnje;
- Nabavka nematerijalne imovine, poput softverskih licenci, zaštitnih znakova, patenata itd;
- Provođenje obuka i specifičnih programa razvoja vještina radne snage datog sektora;
- Implementacija tehničkih propisa, standarda i certifikata koji vode do poboljšanja kvalitete proizvoda i usluga te boljeg pristupa tržištima;
- Transfer tehnologije i/ili *know-how* članova dijaspore lokalnim malim i srednjim firmama i poslovnoj zajednici;
- Proširenje mreža prodaje i izvoza.